

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

2010/2012(INI)

4.6.2010

OPINIA

Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

dla Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów

w sprawie pełnego ukształtowania rynku wewnętrznego w handlu
elektronicznym
(2010/2012(INI))

Sprawozdawca: Ioannis A. Tsoukalas

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii zwraca się do Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- A. mając na uwadze, że handel elektroniczny stanowi dla Unii Europejskiej kluczowy rynek XXI i może nadać nowy kształt europejskiemu rynkowi wewnętrznemu, wnieść wkład w gospodarkę opartą na wiedzy, zapewnić wartość i szanse europejskim konsumentom i przedsiębiorstwom w dobie obecnego kryzysu finansowego, a także pozytywnie wpłynąć na miejsca pracy i wzrost,
- B. mając na uwadze, że transgraniczny handel elektroniczny przynosi europejskim konsumentom poważne socjoekonomiczne korzyści, takie jak większa wygoda i silniejsza pozycja, umocnienie praw konsumenta, większa przejrzystość i konkurencja, dostęp do szerszego wachlarza produktów i usług, które można porównać, aby dokonać wyboru, jak również duża możliwość oszczędności,
- C. mając na uwadze, że handel elektroniczny jest szczególnie korzystny dla obywateli zamieszkujących obszary wiejskie, odległe i peryferyjne, którzy mogą nie mieć innej możliwości tak dogodnego dostępu lub po tak korzystnej cenie do szerokiej gamy towarów,
- D. mając na uwadze, że podczas ostatniego kryzysu gospodarczego rozwój społeczeństwa cyfrowego i zakończenie tworzenia wewnętrznego rynku technologii informacyjnych i komunikacyjnych umożliwiło sektorowi handlu elektronicznego stały wzrost i tworzenie miejsc pracy, pozwalając firmom internetowym pozostać aktywnymi gospodarczo, a konsumentom korzystać z bogatszej oferty i lepszych cen,
- E. mając na uwadze, że transgraniczny handel elektroniczny przynosi znaczne korzyści przedsiębiorstwom UE, a zwłaszcza MŚP, które mogą świadczyć innowacyjne, przyjazne dla konsumentów i wysokiej jakości usługi internetowe oraz oferować produkty na obszarze europejskiego internetowego rynku wewnętrznego, umacniając tym samym swoją pozycję i pozostając konkurencyjne w ramach światowej gospodarki,
- F. mając na uwadze, że obecnie handel elektroniczny stanowi znaczną część całej gospodarki, a firmy i konsumenci coraz częściej stosują przynoszące im korzyści internetowe praktyki handlowe i praktyki handlowe w trybie offline,
- G. mając na uwadze, że na przeszkodzie do sprawnie funkcjonującego europejskiego rynku wewnętrznego handlu elektronicznego wciąż stoi szereg poważnych utrudnień strukturalnych i regulacyjnych, takich jak fragmentacja krajowych przepisów ochrony konsumenta oraz przepisów dotyczących podatku VAT, opłat recyklingowych i innych opłat, a także nadużywanie przepisów dotyczących umów o dystrybucji wyłącznej i selektywnej;
- H. mając na uwadze, że transgraniczny handel elektroniczny między przedsiębiorstwami może podnieść konkurencyjność przedsiębiorstw europejskich, umożliwiając im pozyskiwanie komponentów, usług i wiedzy specjalistycznej z każdego miejsca na rynku wewnętrznym (tworząc również nową ekonomię skali), a ponadto daje

przedsiębiorstwom, a zwłaszcza MŚP, możliwości stworzenia międzynarodowej bazy klientów bez konieczności inwestowania w celu zapewnienia fizycznej obecności w innym państwie członkowskim;

- I. mając na uwadze, że choć Internet jest najszybciej rozwijającym się kanałem sprzedaży detalicznej i wielkość handlu elektronicznego na poziomie krajowym stale wzrasta, to przepaść między krajowym a transgranicznym handlem elektronicznym w UE powiększa się, a możliwości wyboru europejskich konsumentów, w niektórych państwach członkowskich UE, są ograniczone czynnikami geograficznymi, technicznymi i organizacyjnymi,
- J. mając na uwadze, że pokonanie barier w handlu elektronicznym i zwiększenie zaufania konsumentów mają zasadnicze znaczenie dla stworzenia atrakcyjnego zintegrowanego wspólnego cyfrowego rynku dla Europy i pobudzenia rynku usług konsumenckich, a w szerszym ujęciu całej gospodarki,
 1. uważa, że w pierwszej kolejności należy znieść bariery administracyjne i regulacyjne stojące na drodze do transgranicznego handlu elektronicznego poprzez wprowadzenie do 2013 r. we wszystkich 27 państwach członkowskich jednolitego zbioru przepisów dla konsumentów i przedsiębiorstw, które stworzą przyjazne środowisko cyfrowe, zapewnią pewność prawną zarówno przedsiębiorstwom, jak i konsumentom, uproszczą procedury, zmniejszą koszty dostosowania, ograniczą nieuczciwą konkurencję i uwolnią potencjał handlu elektronicznego w UE; podkreśla, że aby to osiągnąć, podstawowe znaczenie może mieć jednolita wykładania i jednolite stosowanie narzędzi prawodawczych, takich jak dyrektywa o prawach konsumenta, dyrektywa o handlu elektronicznym (2000/31/WE), art. 20 ust. 2 dyrektywy usługowej (2006/123/WE) i dyrektywa o nieuczciwych praktykach handlowych (2005/29/WE); dlatego wzywa Komisję do kontynuowania prowadzonej oceny wspólnotowego dorobku prawnego mającego wpływ na jednolity rynek cyfrowy oraz do zaproponowania działań legislacyjnych ukierunkowanych na główne przeszkody;
 2. podkreśla, że dla dalszego rozwoju handlu elektronicznego duże znaczenie ma zapewnienie swobody przepływu dóbr i usług, przy szczególnym zwróceniu uwagi na zasadę niedyskryminacji na rynku wewnętrznym ze względu na obywatelstwo lub miejsce zamieszkania odbiorcy usługi; przypomina, że zasada niedyskryminacji jest niekompatybilna z nakładaniem dodatkowych wymogów prawnych i administracyjnych na obywateli innych państw członkowskich pragnących korzystać z usług bądź korzystniejszych warunków i cen; dlatego nawołuje Komisję do przeciwdziałania takiej dyskryminacji w oparciu o art. 20 ust. 2 dyrektywy o usługach;
 3. podkreśla znaczenie uproszczenia transgranicznych przepisów i obniżenia kosztów dostosowania dla sprzedawców detalicznych i przedsiębiorców poprzez zapewnienie praktycznych rozwiązań w takich kwestiach, jak sprawozdawczość VAT i fakturowanie, odpady elektroniczne i opłaty recyklingowe, opłaty z tytułu praw autorskich, ochrona konsumenta, etykietowanie i przepisy sektorowe; w tym celu apeluje o utworzenie systemów jednoetapowych i promowania rozwiązań w zakresie transgranicznego zarządzania elektronicznego, takich jak fakturowanie elektroniczne i zamówienie elektroniczne;
 4. wzywa Komisję do zniesienia obowiązku posiadania tradycyjnego sklepu przed

rozpoczęciem sprzedaży w Internecie, ponieważ wymóg ten radykalnie ogranicza sprzedaż online;

5. zwraca uwagę na znaczenie zwiększenia niskiego obecnie zaufania konsumentów do transakcji transgranicznych poprzez umocnienie internetowego i transgranicznego egzekwowania obowiązujących przepisów, zwiększenie uprawnień organów ochrony konsumenta, wspieranie współpracy między organami władz publicznych i utworzenie skutecznych ogólnounijnych mechanizmów nadzoru rynkowego i audytu, rozpatrywania skarg i rozwiązywania sporów;
6. nawołuje Komisję do prowadzenia oceny wpływu stworzenia lub wyznaczenia krajowych organów, które byłyby odpowiedzialne za rejestrację wniosków spółek lub przedsiębiorców z danego państwa w sprawie transgranicznego handlu elektronicznego przez Internet, a także europejskiego organu, który koordynowałby działalność organów krajowych, tak by zapewnić szybkie wprowadzenie rynku wewnętrznego;
7. domaga się, by Komisja stworzyła przejrzysty zestaw standardów, których spełnienie byłoby wymagane w transgranicznym handlu elektronicznym na poziomie UE, jak np. zobowiązanie handlowców do zapewnienia swoim klientom i organom publicznym łatwego, bezpośredniego, darmowego i ciągłego dostępu do informacji dotyczących nazwy i numeru rejestracyjnego dostawcy towaru lub usługodawcy, cen oferowanych towarów i usług oraz kosztów przesyłki, które mogłyby zostać dodane do rachunku;
8. jest zdania, że zaufanie konsumentów można zwiększać poprzez zapewnienie zaufania publicznego do środowiska internetowego, rozwiązanie budzących zaniepokojenie kwestii w zakresie ochrony danych osobowych, uregulowanie kwestii gromadzenia danych, identyfikacji grupy docelowej na podstawie analizy zachowań internautów (ang. behavioural targeting), profilowania i reklamy, a także zwiększenie świadomości konsumentów dzięki kampaniom edukacyjnym i informacyjnym; wzywa Komisję do przedstawienia wniosku dotyczącego dostosowania dyrektywy o ochronie danych osobowych do aktualnego środowiska cyfrowego;
9. potwierdza, że przestrzeganie podstawowego prawa człowieka do prywatności i ochrony danych odgrywa zasadniczą rolę w handlu elektronicznym;
10. wskazuje na potrzebę uproszczenia łańcucha dostaw i warunków transgranicznego handlu internetowego oraz zwiększenia jego przejrzystości poprzez ustanowienie przepisów dotyczących wprowadzających w błąd lub niepełnych informacji o prawach konsumenta, całkowitych kosztach i danych kontaktowych sprzedawców, a także poprzez wspieranie najlepszych i najuczciwszych praktyk, zaleceń i wytycznych dotyczących sklepów internetowych; przyznaje, że UE poczyniła w tym zakresie starania, aby nadać większej przejrzystości warunkom i uregulować wysokość taryf lotniczych, co stanowi przykład do naśladowania;
11. uważa, że opracowanie samoregulacyjnych kodeksów postępowania stowarzyszeń handlowych, zawodowych i konsumenckich oraz realizacja postanowień zawartych w sprawozdaniu Parlamentu w sprawie nowej agendy cyfrowej dla Europy: 2015.eu” nawołującej do utworzenia europejskiej karty praw obywateli i konsumentów w środowisku cyfrowym, a także upowszechnienie tzw. piątej swobody, umożliwiając

swobodny przepływ treści i wiedzy, zwiększyłyby zaufanie konsumentów do handlu elektronicznego dzięki sprecyzowaniu praw i obowiązków wszystkich podmiotów społeczeństwa informatycznego;

12. podkreśla znaczenie wspierania i wprowadzania ogólnounijnych logo, znaków zaufania i znaków jakości, które pomogą konsumentom w określeniu renomowanych i godnych zaufania sprzedawców internetowych, promowania najlepszych rozwiązań i wspierania do innowacji, które wesprą wysiłki przedsiębiorstw UE na rzecz zdobycia zagranicznych rynków;
13. zwraca uwagę na znaczenie zwiększenia zaufania do systemów elektronicznych płatności transgranicznych (np. kart kredytowych i debetowych, e-portfeli) poprzez promowanie wachlarza metod płatności, zwiększanie interoperacyjności i wspólnych norm, zniesienie barier technicznych, wspieranie najbezpieczniejszych technologii w zakresie transakcji elektronicznych, ujednoczenie i wzmocnienie przepisów dotyczących prywatności i bezpieczeństwa, zwalczanie nadużyć i oszustw oraz informowanie i edukowanie społeczeństwa;
14. nawołuje Komisję do przedstawienia propozycji w zakresie ustanowienia europejskiego instrumentu finansowego dla kart kredytowych i debetowych w celu umożliwienia przeprowadzania internetowych transakcji z wykorzystaniem kart,
15. sądzi, że reforma sektora pocztowego i wspieranie interoperacyjności oraz współpracy między systemami i usługami pocztowymi może mieć znaczący wpływ na rozwój transgranicznego handlu elektronicznego; wymagałoby to wprowadzenia niedrogich i skutecznych systemów dystrybucji i śledzenia drogi produktów; podkreśla w związku z tym potrzebę pilnego wdrożenia trzeciej dyrektywy pocztowej (2008/6/WE);
16. podkreśla znaczenie podpisów elektronicznych i infrastruktury klucza prywatnego (PKI) dla ogólnoeuropejskich bezpiecznych usług e-administracji i wzywa Komisję do stworzenia bramki europejskiego organu walidacyjnego w celu zapewnienia transgranicznej interoperacyjności podpisów elektronicznych;
17. wzywa Komisję do przedstawienia środków służących wsparciu inicjatywy e-faktur w celu zagwarantowania do 2020 r. powszechnego stosowania faktur elektronicznych w Europie;
18. mając na uwadze, jak ważne jest wykorzystanie w pełni potencjału jednolitego rynku, nawołuje Komisję i państwa członkowskie do zagwarantowania, by do 2015 r. co najmniej połowa wszystkich procedur zamówień publicznych była prowadzona drogą elektroniczną, jak ustanowiono w planie działania zatwierdzonym na konferencji ministrów w sprawie e-rządów, która odbyła się w Manchesterze w 2005 r.;
19. jest zdania, że handel mobilny (m-handel) może stanowić istotny element handlu elektronicznego, który może dotrzeć do milionów Europejczyków, którzy używają telefonów komórkowych, ale nie korzystają z prywatnych komputerów, przyczyniając się tym samym do połączenia technologii internetowych i telefonii komórkowej i umacniając dominację UE na rynku łączności komórkowej;

20. uważa, że rozwój i wspieranie wspólnych otwartych specyfikacji i standardów technicznych i operacyjnych (w zakresie kompatybilności, interoperacyjności, dostępności, bezpieczeństwa, logistyki, dostawy etc.) ułatwią transgraniczny handel elektroniczny poprzez zapewnienie pomocy konsumentom – zwłaszcza narażonym na ryzyko i niedoświadczonym użytkownikom komputerów – i pokonanie operacyjnych, technicznych, kulturowych i językowych barier, które istnieją między poszczególnymi państwami członkowskimi;
21. zwraca w szczególności uwagę na szczególne wyzwania prawne związane w rozwoju rynku wewnętrznego handlu elektronicznego, który gwarantowałby poszanowanie praw obywateli, prywatności osobistej i ochrony klientów nieletnich; nawołuje Komisję do dogłębnego przeanalizowania tego zagadnienia;
22. uważa, że transgraniczne wyszukiwanie internetowe i reklama powinny dostarczać konsumentom i sprzedawcom lepszych informacji oraz poprawić ich zdolność do porównywania i identyfikacji ofert; w związku z tym jest obawia się ewentualnych zakłóceń konkurencji, jakich mogą doświadczyć konsumenci i przedsiębiorcy w niektórych państwach członkowskich UE; nawołuje Komisję, by we współpracy z sektorem przemysłu zaradziła brakom, jakie mogą wystąpić w internetowych platformach wyszukiwania i reklamy, oraz by zachęcała do działalności transgranicznej, na przykład poprzez wspieranie domen „.eu”;
23. podkreśla, że dla dalszego rozwoju transgranicznego handlu elektronicznego istotne będzie utworzenie w ramach dorobku prawnego Wspólnoty spójnych w całej UE ram ochrony i egzekwowania praw własności intelektualnej; zaostrzenie walki z nielegalnymi i podrobionymi towarami oraz zwiększanie świadomości europejskich konsumentów w tym zakresie;
24. podkreśla znaczenie szybkiego i skutecznego wprowadzenia europejskiego instrumentu mikrofinansowego Progress, operacyjnego od czerwca 2010 r., który mógłby nadać nową dynamikę promowaniu internetowej działalności gospodarczej, zwłaszcza wśród osób pozostających od niedawna bez zatrudnienia;
25. podkreśla, że należy podjąć środki ochronne, by uniknąć zagrożenia, jakie reprezentują nielegalne produkty oferowane w sprzedaży internetowej, a szczególnie podrabiane lekarstwa oraz produkty lecznicze, między innymi przez upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia oraz zwracanie uwagi na błędne informacje na stronach internetowych w domenach „.eu”;
26. popodkreśla, że konieczne jest wprowadzenie prawodawstwa mającego zastosowanie do wszystkich transakcji elektronicznych, gdyż jest to kluczowe dla ochrony praw osób korzystających z usług w zakresie handlu elektronicznego;
27. apeluje o rozwijanie w zakresie ramowych programów badawczych innowacyjnych projektów badawczych mających na celu wspieranie i ujednocianie rynku handlu elektronicznego w UE poprzez zwiększanie zaufania konsumentów, ich praw i możliwości wyboru w środowisku cyfrowym;
28. uważa, że umiejętność korzystania ze środków przekazu i komputera oraz świadomość

użytkowników mają zasadnicze znaczenie dla rozwoju europejskiego środowiska cyfrowego, w związku z czym wzywa do wprowadzenia „planu działania na rzecz umiejętności informatycznych i integracji” na szczeblu UE i państw członkowskich, obejmującego w szczególności: specjalne możliwości kształcenia w zakresie umiejętności informatycznych dla osób bezrobotnych i grup zagrożonych wykluczeniem; zachęty dla inicjatyw sektora prywatnego na rzecz zapewnienia szkoleń informatycznych dla wszystkich pracowników, ogólnoeuropejską inicjatywę „Poznaj tajniki Internetu!”, mającą na celu zapoznanie wszystkich uczniów – w tym uczniów uczących się w trybie nauki przez całe życie i w ramach szkoleń zawodowych – z bezpiecznym korzystaniem z usług z zakresu TIK oraz usług online; a także wspólny dla całej UE system certyfikacji z zakresu TIK;

29. apeluje o skuteczne nadzorowanie zmian prawnych, technicznych i ekonomicznych w dziedzinie handlu elektronicznego i zwraca uwagę na potrzebę analizy wpływu wszystkich decyzji dotyczących jednolitego rynku cyfrowego i społeczeństwa informacyjnego; przydanym narzędziem w realizacji tego celu byłaby tablica wyników handlu elektronicznego służąca ocenie europejskiego internetowego środowiska rynku cyfrowego;
30. potwierdza, że transgraniczny handel elektroniczny przedsiębiorstwo-przedsiębiorstwo jest dla europejskich firm, a zwłaszcza MŚP, środkiem, dzięki któremu mogą one się rozwijać zwiększając swą konkurencyjność i tworzyć bardziej innowacyjne produkty i usługi; nawołuje Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia pewnych i rozsądnych ram prawnych i regulacyjnych, by dać firmom gwarancje, których potrzebują, aby z ufnością prowadzić transgraniczne elektroniczne transakcje handlowe typu przedsiębiorstwo-przedsiębiorstwo;
31. zauważa, że w kontekście przeglądu dyrektywy o usłudze powszechnej dalszy rozwój szybkiego łącza szerokopasmowego w dostępnej cenie ma zasadnicze znaczenie dla rozwoju handlu elektronicznego, ponieważ brak dostępu do Internetu pozostaje jedną z najpoważniejszych przeszkód w korzystaniu przez Europejczyków z handlu elektronicznego.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	1.6.2010
Wynik głosowania końcowego	+: 47 -: 1 0: 1
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Jean-Pierre Audy, Zigmantas Balčytis, Ivo Belet, Bendt Bendtsen, Jan Březina, Maria Da Graça Carvalho, Giles Chichester, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Lena Ek, Ioan Enciu, Gaston Franco, Adam Gierek, Robert Goebbels, Fiona Hall, Jacky Hénin, Oriol Junqueras Vies, Arturs Krišjānis Kariņš, Philippe Lamberts, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Marisa Matias, Judith A. Merkies, Jaroslav Paška, Aldo Patriciello, Anni Podimata, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Paul Rübig, Amalia Sartori, Francisco Sosa Wagner, Evžen Tošenovský, Ioannis A. Tsoukalas, Claude Turmes, Niki Tzavela, Vladimir Urutchev, Kathleen Van Brempt, Alejo Vidal-Quadras
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	António Fernando Correia De Campos, Francesco De Angelis, Françoise Grossetête, Oriol Junqueras Vies, Ivailo Kalfin, Ivari Padar, Vladko Todorov Panayotov, Markus Pieper, Mario Pirillo, Catherine Trautmann
Zastępca(y) (art. 187 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Jürgen Creutzmann, Ramona Nicole Mănescu, László Surján